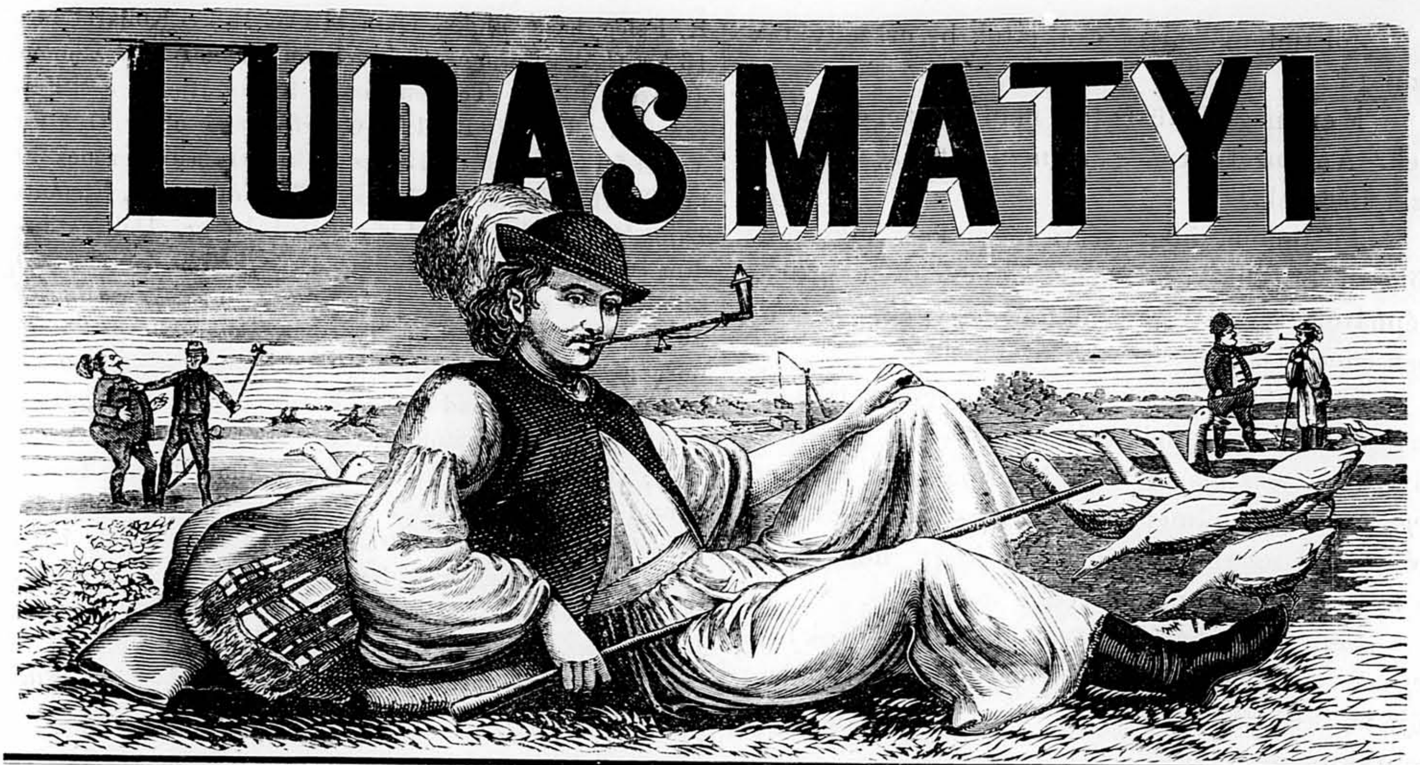

IV. ÉVFOLYAM. Megjelenik **minden vasárnap.** Ára 3 hóra 1 frt. 50 kr.

Az előfizetési pénz a **kiadó-hivatalba** *Városháztér 6. szám* alá küldendő.

Pest, jan. 23. 1870.

4. szám.

GYŰJTŐKNEK öt előfizető után **tiszteletpéldány jár.**

Szerkesztői iroda: Városháztér 6. sz. ide küldendő mindenféle kézirat, mely LUDAS MATYI-nak van szánva.

Adakozzunk az 1848—9-iki rokkant honvédek menházára.

Az a fönséges eszme, mely Vidacs János polgártársunk agyában megszülemlett:

Hazánk legnagyobb fia **Kossuth Lajos** által oly hőn felkaroltatott:

A nemes tettekre kész lelkes magyar nép szivében a honszeretet kristály forrására találva — ma már Kárpátoktól Adriaig áldáshozó zuhatag-gá vált.

Alig pár hete, hogy megszólalt és jó példával ment elől az 1848-iki szabadságharcz első férfia! már is ezerekre rugnak azon egyes fillérek, melyeket a hü hazafiak lelkesült örömmel nyujtanak egy dicső nevet megörökitendő Asiliumra, a vitézség templomának oltárára . . . az 1848-9-iki rokkant honvédek menházára.

A magyar népnek apraja, nagyja, honfia, honleánya vetélkedve siet leróni a nemzeti becsület, — az „e r k ö l c s i e l i s m e r é s“ önkéntes adóját.

Üdvözöllek édes jó magyar nép! hogy a koldus honvéd kiáltó jajszavát megérted.

Nem fog ezután utczaszegletre ülni a csonka hős, elébed tartva azt a szinét hagyott veres sapkát — a vitéz Damjanics érdemjelvényét — hogy dobjál neki abba egy krajczárt, mert éhes, mert rongyos: ott lesz a menház, az Asilium, hol oltalmat, gyámolt talál öreg napjaiban s nyugodtan hajthatja le az idők viharától megviselt ősz fejét.

Hol vagytok most ti büszke nagyok! kik lovakra és agarakra, — ti dúsgazdag főpapok! kik hasatokra és hugotokra százezereket dobáltok ki? egyetlen egyet sem látunk közületek, ki e magasztos czélra bőkezüséggel járulna.

Emlékszobrokat emel a magyar nép a szabadság vértanuinak, eleset honvédek hamvainak, emléket a nemzeti kegyeletnek, és ti főurak! — tisztelet azon egy pár kivételnek, mely köztetek oly ritka, mint a fehér holló, — mindig vissza maradtok a nemzeti kegyelet, ilyetén nyilvánulása s a honfi kötelmek teljesitésétől . . . a részvéttől.

Jól tudom, miért csukjátok be erszényetek száját?

Mert nagylelküségtek nem tetszenék Bécsnek. A nemzetnek meg a nem tetszik, a mi tetszik Bécsnek.

Jól tudom, hogy sérti gőgötöket, hogy nem tőletek került ki az eszme, hanem a néptől, a népfiától. Épen ezért talál a magyar nép keblében édes viszhangra.

Jó! maradjatok vissza bár negélyzett nagy uri gőggel; essék nálatok terméketlen földbe az elvetett nemes mag; tagadjátok meg a nemzeti legszentebb érzelmet; Magyarország adózó szegény népe megmutatja nektek, hogy nélkületek is felépiti a rokkant honvédek menházát.

Fel, fel tehát polgártásak, honleányok! ne legyen a Ludas Matyinak egyetlen egy előfizetője is, ki gyüjtést ne rendezzen a honvéd rokkantak menházára.

„Munkára hát barátaim, erélylyel kitartással — buzdit fel Hazánk nagy fia **Kossuth Lajos** — s a hosszas mulasztás szégyenfoltja a nemzeti becsület pajzsáról le lesz törülve."

Munkára hazámfiai! ha Kossuth velünk.. ki ellenünk!

Mészáros Károly.

Adakozások az 1848—9-iki honvédrokkantak menházára.

A „Népszava" és „Ludas Matyi" szerkesztője és kiadó tulajdonosa, előfizetési felhivásában maga és neje Hevessy Antonia részéről az 1870. év első negyedévben mindenik előfizetőjétől az előfizetési dijból 13 krt ajánlván fel: Addig is mig évnegyed végefelé a főkönyv szerint Vidacs János urnak beszámolna a teljes összveggel a mai napon a Pest József és Ferenczváros takarékpénztárba kamatozás végett betett e czimen: „Honvédrokkantak menháza" száz forint oszt. értékben, tehát 100 frt.

Szepessi Ferencz 2 frt, Antal Imre Mezökövesdről (Erdély) 3 frt, Szabó Antal Györtől 1 frt, Turcsányi László Gattaja 50 kr, Huszár Gusztáv Felsö-Ozor 1 frt, Gandinyi Antal Kalocsa 50 kr, Dobos András ügyvéd K. Félegyháza 50 kr, Gara Miklós 13 kr. Kollár Lajos 13 kr, Csóka Ferencz 13 kr, Lenner János 13 kr, Simon Jánosné 13 kr, Tonyell József 13 kr. Ifj. Marocsi Ferencz 1 frt, Győrffy Pál 1 frt, Győrffy János 50 kr, Győrffy József 50 kr, Győrffy Balázs 50 kr, Győrffy Ferencz 50 kr, Győrffy Eszter 20 kr, Györffy Lidia 10 kr, Elefánti Lajos 50 kr, Hegedüs Lidia cseléd 10 kr, Dékány Judith 10 kr, Marosköv Juliána 10 kr, Rigó Zsuzsána 20 kr, Kara József 10 kr, Bori Mihály 50 kr, Rigó József 50 kr. Rigó Isvan 40 kr, Salamon Péter 30 kr, Rigó Imre 40 kr, Tormási Lidia 20 kr, Bebök Mihály 40 kr, Bós Nyirak Zsigmond 40 kr, Kardos Istváu 20 kr, Tolnay György 2 frt, Stöhr Ferencz 1 frt, Duschl Ágost 1 frt, Tolnay Emilia 1 frt, Fuchs Ádám 1 frt, Tolnay Ilona 1 frt, Handlos Luiza 1 frt, Cseh Sándor 1 frt, Friwaldvszky Károly 1 frt 50 kr, Rottenbiller Károly 1 frt, Stöhr Maria 50 kr, Orosz István 1 frt, Küntzl E. 50 kr, Petrovay Józsefnö 20 kr, Dávid Samu 13 kr, Marosan János 13 kr. Összesen 31 frt 54 krajczár.

Föösszeg szerkesztőségünknél eddig: 31 forint 54 krajczár.

Eredeti levelek.

Édes komám Matyi!

Na hiszen ha igy szaporodik a kezem alatt lírö közösügyes barom csorda, mint a hogy mostanába neki indult, hát — teremtüttse lemondok a számadóságrül, mert hát ennyi barom közt még az ember maga is megtíved.—Oszt mán, a feki egye meg, csak olyan igazándi barom vóna mind, hogy a bürit legalább czizmának használhatná fel az ember, de nem ollyan egysem, mer hát ennek semmi ríszin sincs becsülletes jó bür, na meg a pofája még oszt olyan rastag, hogy nem fog rajta semmi veszett fene sem.

Bion pajtás, a kutyafaját ennek a rosz világnak, mán csak mindent elhittem vóna ecsém, de azt sohse gyanítottam, hogy még a hires Hajdukerület kúcsos városába, a hajdan vitéz hajdu fiak utódjai közt, is akadjanak olyanok, akik annyira elmarhúljanak, akarám mondani elmarjuljanak eszökben, hogy még a tulajdon maga fajtáját is megvesse, kigúnyolja, és ráálljék olyan pártra, a meikböl az én kezem alatt van, mindegyik marha, és még akad hát olyan derága nemes czimeres jószág, a ki a te igazándi jó magyar izü ujságodra azt mondja, hogy m o s l é k t a k a r ó, máskülömben igaz, hogy Matyi moslék takaró, mert tele van az olyan moslékkal, mint ez a nemes hajdu ur, —

mán oszt ha ez a mostani is moslék takaró, — marha ól, — mey disznó kutricza lesz, nem tehetünk rúlla, de az ilyen emberek okozzák nem mi.

Ugy vannak ezek a szarvas bölcsek a Matyival pajtás, mint a bazsiliskus a tükörrel, hogy ha bele níz, hát meglátván benne magát, menten megpukkad mírgibe, hogy olyan csunya, — na hát Ludas Matyi is tükör ezeknek a derágalátos k ö z ö s n y ö v e s bazsiliskusoknak, azír osztán moslík takaró, — no bezzeg hát korpa a Borsszem Jankó akkor, mert a ki bele keveredik becsületes ember, - hát megeszi a d i s z n ó! Hejj Bocskai, Bocskai, ha most feltekintenél vitéz társaid eltotyakosodott Borsszemen rágódó nápisz ivadékodra, megláthatnád, hogy bion hajdúk ugyan ükemék, hanem csak olyan hajdúk nagyobb rĭszint, mint a milyen a vármegyeháza előtt silbakol, oszt ez a közösnyöves állapotot esterázsálja . . .

Óh romlásnak indúlt hajdan erős hajdúk.
Vagynak tiköztetek, rút károgó varjúk!

Hejj az árgyélusát annak, a ki ezt a szegíny Magyarországot igy felforgatta, oszt ellensigivé tette egyiket a másiknak, száz hallálal halva se vóna megbüntetve írte. Oszt még az a czimeres jószág uri ember, mig a „Honvéd“ ujságot is lepocskondiázta: na bion jó vóna pálinkába báztatni ezt az urat, oszt elküldeni annak a ními füleszopósnak, hogy hadd mondaná meg miféle állat vót az elsö nagyapja, mer ü kemit mán félig meddig tudjuk, hogy mi.— Na csak azon örülök erössen pajtás, hogy nem parasztembertül származik az ilyen félkegyelmüség.

Hát a mán megint miféle gazember ott Párizsvárosába, a ki csak ugy püffenti le a becsülletes írástudó baloldali embert. — Valami bornyúparti Péter vagy ki a feki, oszt még herczeg is mellé, no hiszen bezzeg csak igy bög, röfög az urak közt, a müveltsíg, meg a becsülletessíg.

Hát oszt — az árgyélusát annak a faranczia császárfajtának; mi lesz mán majd belölle, aranyos kötélre akasztyák! vagy ezüst vasba verik! kipzelem, hogy mijjen derága palotábúl van a kóterje a pernahajderjinek, meg tudom, hogy csupa gyenyerálisbúl van a silbakja, — mer hát ü keme nem ordinárе ember, hanem olyan, a kinek az elödje nagy marha lehetett.

Matyi te, az az antikrisztussát, minditig jobban jobban átlátom, hogy barom jószágtúl, vadállattúl származik az ember, mikor ilyen dogokat kell látnom, — ahunni Róma városában is, azt a derík püspök urakat is, a kik egy szikrát okosabbak mint az a többi hámba való, hát mingyár üldözik, ott van ü kigyelme az a . . . hogy is mondjam, — izé nattsága, — no az a horvát püspök — Stoszmajer. — bezzeg bedöfött az a pápa csalhatatlanságának, nem hiába hijják Stoszmajernek — no de mihint az igasság mellett beszil, mán mingyá megáldja az isten az ilyen jóravaló embert. Hiszen pajtás azt hinné az ember, hogy a közt a feki ními közt mán becsülletes ember sincsen, peig hát dehogy nincs—dehogy nincs. — Hanem hát másféle nímetet kell ott érteni etsém, nem azt a majom mondírba járót, a mi minditig ott a kétfejü sas fiszke körül kottynyeleskedik, egyefel az ánti fene.

Most olvasom ípensíggel, hogy ott a hún a tiszta arany pízt ássák ki a födből — hát egy jó magyar fiá fübe teremtette magát a mordájjal, a mír magyar nótát ínekelt, oszt mer hogy sziven találta magát, hát rettenetes kin halállal halt meg. — Olvastam, az árgyélusát annak a sok ními kölyöknek, hogy ott is a ními vót az oka mindennek, mer hát a mikíppen én tudom, hát van ott sok ními D e á k, oszt a magyarnak mind ellensíge.

Láddi bolond magyar, még oda viszed, kitanitani az idegen nátziót, hogy tudja meg — hol van az aranyad meg az ezüstöd; uramfia, ki hinné mán osztán, hogy még a maga ídes hazájában sem ur a magyar. — No tisztelt uram ott Böszörményben, ön törvénytelen biró, tessék megenni rá egy portió Borsszem Jankót.)*

Most meg azt olvasom komám, hogy Napoleon elmegy oda abba az országba, a hun a Svajczer sajtot csinálják, tehenet fejni, ványá akar lenni, mer hát rettenetesen megszelídült, oszt, szemérembül megy el a maga sok szuronyos katonája közzül. — A mint olvasom a burkus meg az osztrák is nyájaskodik egymással. — Na komám, láttál ennyi komediát egy rakáson! ugyi hogy nem — na én sem, — hogy megbolonditanak bennünket — no de azír se baj — majd megjön még egyszer a mi eszünk.

Szerbusz pajtás.

K a r a k á n M a r c z i.

*) Marczi szógám, küld fel annak a böszörményi birónak a portréját, hadd pingáltassam le.

M a t y i.

Politikai szabómühely.

C l e r u s : Circumdederunt nos dolores inferni.
A felséges czopfot leakarják metszni.
C h o r u s : Jaj felséges apánk, ne hagyja kend magát,
Mivé leszünk, hogy ha farkát elszabdalják ?
C l e r u s : Elveszend fájdalom ! az ultimo pagát . . .
Elviszi a mókus vele osztrákiát,
Kyrie eleison . . Kyrie eleison.
C h o r u s : Agyiő, agyiő, frakk mit dem pantallon.
C l e r u s és C h o r u s : Vége vig osztráknak, már neki sirt ásnak.
Ha ma neki ásnak, holnap ásnak másnak.

Pattantyuk.

No a francziáknak is van már Deák Ferenczük !
Ugyan ki az ? hát a bizony Olivier.

Ez a jó ur — épen mint Deák Ferencz 61-ben, eddig a nemzet jógait védte, de Napoleon oda se konyitott, hanem most már érezvén a köztársaság szagát, vissza emlékezett Olivierre s felkérte, hogy csinàljon holmi közösügyféle alkotmányt, hol a franczia nemzet „m i n d e n t m e g n y e r“ Napoleon pedig „s e m m i t s e m v e s z t.“

Olivier aztán alakitott is olyan minisztériumot hogy a kecske is jóllakik (már t. i. Napoleon), és a káposzta is (már t. i. Francziaország) megmarad a kecskének.

Azonban a nép már ugyancsak kiabálja, hogy Olivier minisztériumtól „e l á l l.“

Ugy látszik, ez az Olivier-féle minisztérium szakasztott mássa az Andrássy minisztériumnak ?

Politikai kovácsműhely.

O s z t r á k : Dejszen bruder ! hiába ütitek, veritek azt a koronát, sosem lesz abból egy egész. Én már próbálom vagy háromszáz esztendő óta, de ha egy részit összve nádalom, a másik része meg szét mállik, pedig már belekerült vagy két miliárdba.

D e á k : Bizony hallja bátyám, jobb is volna, ha ezt a drága kincset visszaadná azoknak a hitelezőknek, kiknek annyi sok pénzükbe fáj már.

B e u s z t : Zum Teufel, hogy is ne? ha korona nem válik belőle, addig üssük, mig hálósipkává nem lesz.

Adoma.

Mikor a kecskeméti subás atyafi először hallotta a silbakon álló lisztes zsáknak vontatott „Kveraus“ — kiáltását, el nem tudván gondolni, hogy micsoda hang lehet az, igy szólott :

„Enye a ki teremtése van, de rálépett valaki annak a kutyának a lábára.“

Hogy adja ked a sárgát? kérdi a lókupecz egy magyar embertől. „Két száz forint jó pénzben,“ lőn a válasz.

Drága lesz az nagyon, hiszen a hátulja már meg van rokkanva, csak az eleje jó, azért megadnám a mit kiván ked, de a hátulja semmiképpen sem tetszik.

„Tudja mit az ur! adjon az elejeért hát 200 frtot, a hátulját ingyen is oda adom.

Pikanteriák.

Az angol tiszteket, midőn a féniek ellen indultak Irlandba békebirákul eskették fel.

Valljon az akasztófa s Pulver und Blei-hoz szokott báró Preusenfrasz vitéz osztrák generalis mit fog erre mondani?

*

De már valamiféle szél kezd fúni, mert a „Pesti Napló" Kossuth leveleit közli s Battyáni Lajos emlék-szobrára adakozik és gyüjt.

Ej ej derága báró ur! talán azt gondolja, hogy ezzel a szappannal le lehet mosni azt a sok mocskot, mit közelebbi multjában magára szedett.

*

Azt mondja a deák példa beszéd: canis canem non est.

Dehogy nem, dehogy nem, hát valljon a „Budapesti közlöny" nem perelt e össze a „Pesti Naplóval?"

A Borsszem Jankó kifogyott a viczből, borsa tehát már nincs; a mi a szemet illeti, ezelőtt is eléggé szemtelen volt, azért is most már borstalan és szemtelen, csupán csak fa Jankó!

Arra a hirre, hogy a franczia hadsereg elhagyja Rómát, s azután közösügyes osztrák csapatok őrzendik Nonpossumus urat, Abzug Virgilius és Konok páter már beadták folyamodványaikat, hogy a szent seregbe, ha egyebek nem, hát élelmi biztosok lehessenek.

Tritytroty és Makutyi páterek pedig nevezett szent férfiaknak malasztos igyekezetükért megigérék, hogy unoka hugaik közzül szabadon választhatnak . . markotányosnőket.

Verebesi ő excellentiáját ugyancsak sarokba szoritották a Borsszem Jankó, Hirmondó és Esti lapu subventionáltatása miatt.

Hanem a nemes gróf: hogy is van csak a zsidó nőben?

„Hallgat és nem felel —
S nem is tagadja el.

Latinovics Vincze szerint tehát a három legszennyesebb lap az a Esti lapu, Borsszemtelen Jankó és Hirmondó, „három legnevezetesebb lap."

Uram uram Latinovics Vincze uram! „a ki korpa közzé elegyedik, disznó lesz belőle."

Ivánka Zsigmond azzal fenyegetődzik, hogy ő a három subventionált lapot kevésnek találja és azért is még egy negyediket inditványoz. Czime lesz: „Moslék dézsa."

A pap és kese lova.

(*Mese.*)

Az egyszeri papnak — ugy tartja a mese —
Volt egy mokány lova, még pediglen kese.
Csökönyös egy gebe vala szegény pára . .
S igy nem is érdemes a páter zabjára.

Ezért hát a páter egy nyári vásáron —
Eladta a kesét, még pedig jó áron.
Pénzével hazament s pár hó alig tellett,
A páternek ismét lovat venni kellett.

Kihizott volt a ló, fényes szőre, bőre,
Látszott hogy sose járt ki a legelőre.
Örült is a páter . . dehogy gondolt rája . .
Hogy a régi kesét fogta ismét hámba.

Egyszer csak utazni indul rosz időben,
Agyig járt a kerék sárban és esőben —
Hát egyszer az uj ló — meggondolja magát —
Ráfekszik a rúdra s tapott sem megy tovább.

Szólitja a kocsis, nagyokat húz rája,
De csak nem megy tovább a csökönyös pára.
Majd igy szól a kocsis, — ugy mondja a mese —
Tisztelendő uram! hiszen ez a kese.

* * *

De biz a reformnak, az igazat vallva —
Még mind ekkoráig se hire, se hamva.
Ugy elgondolkozom . . hm . . a régi mese . . .
Tisztelendő uram! hiszen ez a kese.

Kis brugós.

Szentelt vizzel bespriczelt fricska.

Megverték az sz . . . . i fehér barátot a menyecskénél.
Páter Makutyi olvasván e szomorú hírt, felsohajtott:
„Ismertem őt, ő volt: a páterek legeslegjob-bika!
Cziszterciták legáldottab-bika.
Különben: Es ist eine alte Geschichte!
Und bleibt es immer neu!

Discursus

Mihály gazda és Iczik szomszéd között.

Mihály: Ugyan szomszéd! mi lesz ennek a nagy öszveirásnak a vége?

Iczik: Hát thodja khend Mihály gazda! a magyar khurmány thodni akarja, hogy hányan vagyonk disznásthul, marhásthül és szomarasthul együtt

Mihály: de hallja szomszéd! nem hiszem én az árgyélusát, hogy efféle kiváncsiságból kidobjon a mi kormányunk oly töméntelen sok pénzt, mibe ez kerül. Meglássa szomszéd, utóbb is mi adjuk meg ennek az árát, fizetés lesz ennek a vége.

Iczik: Dehogy lesz. dehogy lesz, phizetönk mi már eleget ógy is. Lunyai oram se birna már thübbet ránk vetni.

Mihály: Elhinném akkor szomszéd, ha azt keresnék hány a magyar? hány a nimet? hány a tót? de mikor az embernek csak a fejit keresik, meg a lovát, marháját, szamarát firkálják fel, isten bizony ugy járunk meglássa Iczik szomszéd! mint a nimettel.

Iczik: Hát hugyan jártunk a nimettel?

Mihály: Hát először megkereste a fejünket, aztán megmarkolta üstökünket s ugy kiüritette a zsebünket, mintha soha egy fitying se lett volna benne.

Mihály: Ugyan elhalgattak most a dalmátügygyel szomszéd! egy kukot sem szólnak róla, mi ennek az oka?

Iczik: Gerechter Gott! hát khend még azt sem thodja, hogy már egészen meghudulthak a lázzadók?

Mihály: Ha meghódoltak, mi a fenének szállitanak hát oda több katonát.

Iczik: Hát hogy fel ne lázzadjanak ismét.

Mihály: Hanem szomszéd, azt sem értem én, hogy lehetett az, hogy egy pár generális elhagyta raboltatni a dalmaták által érdemrendjeit.

Iczik: Hát ha nincs érdemük, hallja khend, minek akkor az érdemrend?

Mihály: De hogy nincs érdemük. Lám az olasz háborukor elvesztették a lombardiai tartományokat, mingyárt nyertünk egy kis 61-k alkotmányt. Azután a burkus kiforditotta őket a Bund-ából, a talián pedig elvette Velenczét, mingyárt lett magyar miniszterium.

No még csak Bécset kell elvenni tölünk és akkor . . .

Iczik: Nus mit akhur?

Mihály: Hát akkor, mingyárt kész lesz a 48!

Hivatalos rendelet a belügyéri titkos buróból.

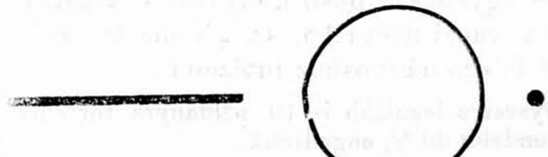
Borsszem Jankó számára.

A „hogyan születik a Borsszem Jankó“ czimü ujévi melléklet nem ér semmit, mint a vidéki titkos tudósitók irják, a publikum épen nincs megelégedve vele, mást várt; sokkal talpraesettebbnek tartja Ludas Matyi régi képét, melyben önnek születése hiven van vissza tükrözve; ugyan azért a szerkesztőnek meghagyatik: hogy a drága finom papirost ily haszontalanságokra többé ne parazolja.

x. x.

Miniszteri tanácsos.

Képtalány Borsszem Jankó számára.

Megfejtése a jövö számban.

Ha labancz.

Wenckheim mester: Hát te gazkölyök! még határozatista mersz lenni, mikor én azt akarom, hogy feliratista légy. Nesze csak egy királyi virgács.

Csuhé! puhé.

Ha kurucz.

Rajner mester: Ennye Nebuló gazfatytya! hát igy kell magadat viselni . . Püff . .

H. M. Jaj, jaj, mest'ram! nem vagyok én már határozatista . . . ihol ni, feliratista vagyok.

Rajner mester: Épen az a baj, mért nem maradtál a határozat mellett . . .

Nesze . . . Paff, piff, paff.

Főszerkesztő és kiadó laptulajdonos: MÉSZÁROS KÁROLY. Felelős szerkesztő: KARAKÁN MARCZI

Nyomatott és Kunosy Réthy-nél Pesten, (váczi-ut 9. szám alatt.)